

Otto Kjær
Rugmarken 41
9690 Fjerritslev

Dato: **26 MAJ 2003**
Kontor: Stabsenheden/1.k.kt.
J. nr.: 2003-2070/811-1
2003-2070/811-2
Sagsbeh.: DSI/LFB
Fil-navn: udt. støtte

I brev af 27. december 2001 har De, der er kommunalbestyrelsesmedlem i Fjerritslev Kommune, anmodet Indenrigs- og Sundhedsministeriet om at vurdere, om Tilsynsrådet for Nordjyllands Amts udtalelse af 26. januar 2001 vedrørende Fjerritslev Kommunalbestyrelses behandling af en sag om en samarbejdsaftale mellem Fjerritslev Kommune og Skanska Jensen A/S om Klim Strand Kur- og Helsecenter er i overensstemmelse med lovgivningen.

Det fremgår af Tilsynsrådet for Nordjyllands Amts udtalelse af 26. januar 2001, at tilsynsrådet ikke finder grundlag for at tilsidesætte Fjerritslev Kommunalbestyrelses beslutning om at behandle sagen for lukkede døre. Tilsynsrådet finder endvidere ikke grundlag for at antage, at Fjerritslev Kommunalbestyrelse har ydet ulovlig støtte til en privat erhvervsvirksomhed.

Efter Deres opfattelse er det i strid med lovgivningen, at Fjerritslev Kommunalbestyrelse på sit møde den 10. november 1999 behandlede sagen om en samarbejdsaftale mellem kommunen og Skanska Jensen A/S for lukkede døre.

Det er endvidere Deres opfattelse, at kommunens anlæg af en vej til det kommende kur- og helsecenter samt kommunens bistand til Skanska Jensen A/S med hensyn til fremskaffelse af egnet byggejord indebærer, at kommunen har ydet støtte til en privat virksomhed.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har nu afsluttet behandlingen af sagen.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har fundet, at det på baggrund af de foreliggende oplysninger ikke forud for Fjerritslev Kommunalbestyrelses møde den 10. november 1999 kunne forventes, at der i forbindelse med kommunalbestyrelsens behandling af

sagen om samarbejdsaftalen mellem Fjerritslev Kommune og Skanska Jensen A/S om Klim Strand Kur- og Helsecenter ville blive fremdraget oplysninger af fortrolig karakter.

Angående lovligheden af Fjerritslev Kommunes indgåelse af samarbejdsaftalen med Skanska Jensen A/S er det Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse, at det til brug for vurderingen heraf er nødvendigt at få oplysninger om, hvorvidt der foreligger en lovlig kommunal interesse i at medvirke til etableringen af Klim Strand Kur- og Helsecenter ved at foretage forhandlinger og aftale køberet med ejeren af den pågældende grund, hvorpå Klim Strand Kur- og Helsecenter ønskedes opført. Det er i den forbindelse nødvendigt at få nærmere oplysning om, hvilke faciliteter Klim Strand Kur- og Helsecenter vil kunne tilbyde og den kommunale interesse heri, hvilken kreds af borgere i kommunen disse faciliteter vil blive stillet til rådighed for, og hvorvidt Klim Strand Kur- og Helsecenter vil blive drevet med fortjeneste.

Der foreligger endvidere ikke præcise oplysninger om, hvorvidt kommunen har købt den pågældende ejendom og efterfølgende solgt ejendommen til Skanska Jensen A/S, herunder i givet fald til hvilken pris de pågældende ejendomshandler er sket.

Endelig foreligger der ingen oplysninger om, hvorvidt Fjerritslev Kommune har betalt 169.245 kr. ekskl. moms til Initiativgruppen til Klim Strand Kur- og Helsecenter til dækning af afholdte omkostninger i forbindelse med tilblivelse af projektet.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har på den baggrund anmodet Tilsynsrådet for Nordjyllands-Amt om at genoptage sagens behandling med henblik på, at tilsynsrådet undersøger ovennævnte forhold.

For så vidt angår anlæggelse af den omtalte offentlige vej skal Indenrigs- og Sundhedsministeriet oplyse, at det er Vejdirektoratet, der er den rette klageinstans for så vidt angår Fjerritslev Kommunalbestyrelses afgørelse truffet i medfør af § 23, stk. 1, i lov om offentlige veje om optagelse af den omhandlende private vej som kommunevej.

Såfremt De ønsker at klage over en afgørelse truffet af Fjerritslev Kommunalbestyrelse i medfør af § 23, stk. 1, i lov om offentlige veje, skal Indenrigs- og Sundhedsministeriet henvise Dem til at rette henvendelse til Vejdirektoratet.

Her følger først en gennemgang af sagens baggrund og derefter en nærmere begrundelse for Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse.

Sagens baggrund:

Fjerritslev Kommunalbestyrelse behandlede på sit møde den 10. november 1999 en sag vedrørende indgåelse af en samarbejdsaftale med Skanska Jensen A/S om udvikling/opførelse af Klim Strand Kur- og Helsecenter. På den udsendte dagsorden var sagen placeret på den lukkede del af kommunalbestyrelsens møde. Dagsordenen var vedlagt et forslag til samarbejdsaftale mellem Fjerritslev Kommune og Skanska Jensen A/S.

Af beslutningsprotokollen for mødet vedrørende den pågældende sag fremgår følgende:

"Indholdsfortegnelse

...

5. Otto Kjær ønsker spørgsmål vedr. Kur- og Helseprojekt ved Klim Strand besvaret

Lukket møde:

6. Klim Strand Kur- og Helsecenter

7. Evt.

...

Lukket møde:

6.

Klim Strand Kur- og Helsecenter.

Der foreligger forslag til samarbejdsaftale/hensigtserklæring mellem Fjerritslev Kommune og Skanska Jensen A/S, Ålborg omkring udvikling/opførelse af "Klim Strand Kur- og Helsecenter".
– Forslaget vedlægges.

Afgørelse:

Der blev foretaget afstemning om godkendelse af forslaget.

For stemte (...) 13

Imod stemte (...) 1

medens (...) 2

hverken stemte for eller imod, 16 i alt, dvs. forslaget blev godkendt."

Ifølge samarbejdsaftalens punkt 1.1 skal Klim Strand Kur- og Helsecenter opføres på ejendommen matr.nr. 14f Klimby, Klim. Ifølge aftalens punkt 1.2 skal kommunen blandt andet føre forhandlinger og aftale køberet med ejeren af den grund, hvorpå kur- og helsecentret ønskes opført, hvorefter køberetten skal overdrages til Skanska Jensen

A/S. Ifølge aftalens punkt 2.1 forventes ejendommen udlejet til et driftsselskab. Ifølge punkt 2.2 i aftalen skal parterne i fællesskab søge investorer til driftsselskabet, og ifølge punkt 2.3 skal kommunen være behjælpelig i forbindelse med forhandlinger med kommende brugere, f.eks. nabokommuner, Viborg Amtskommune, Nordjyllands Amtskommune og andre.

Det fremgår af aftalens punkt 5.1., at det er aftalt mellem parterne, at Initiativgruppen til Klim Strand Kur- og Helsecenter skal modtage 169.245 kr. ekskl. moms til dækning af afholdte omkostninger i forbindelse med tilblivelse af projektet. Det fremgår af aftalens punkt 6.1, at aftalen fra Skanska Jensens A/S's side bl.a. er betinget af, at Fjerritslev Kommune anlægger en færdigvej og vejbelysning; som udgangspunkt efter kommunens normale standard, samt at kommunalbestyrelsen udarbejder forslag til lokalplan og kommuneplantillæg, således at forslagene kan fremlægges til endelig godkendelse senest i december 2000. Det fremgår af aftalens punkt 6.1, at Skanska Jensen A/S uden omkostninger kan indtræde i køberetten mellem kommunen og ejeren af den grund, hvorpå Kur- og Helsecenteret ønskes opført.

Efter det oplyste blev samarbejdsaftalen underskrevet den 6. december 1999.

I brev af 12. januar 2000 rettede De henvendelse til Tilsynsrådet for Nordjyllands Amt, idet De anførte, at sagens behandling ikke fremgik af det offentligt fremlagte dagsordensudkast for kommunalbestyrelsens møde den 10. november 1999, og at sagens behandling ikke fremgik af den offentliggjorte beslutningsprotokol for det pågældende møde. De anførte endvidere, at sagen efter Deres opfattelse burde have været behandlet på den åbne del af kommunalbestyrelsens møde, da kommunalbestyrelsen ikke med rette på forhånd kunne forvente, at der ville fremkomme fortrolige oplysninger i forbindelse med sagens behandling på det pågældende kommunalbestyrelsesmøde.

I brev af 10. februar 2000 til Tilsynsrådet for Nordjyllands Amt fremkom Fjerritslev Kommunalbestyrelse med følgende udtalelse om sagen:

"Sagen vedr. punkt 6 om Klim Strand Kur- og Helsecenter var forud for Kommunalbestyrelsens møde d. 10. november 1999 sat på dagsordenen for det lukkede møde.

Det var i forvejen ud fra § 10 i Lov om kommunernes styrelse vurderet, at der på det tidspunkt i sagsforløbet ville kunne blive eller forventes at blive fremdraget oplysninger fra den mulige fremtidige samarbejdspartner, som måtte betragtes som fortrolige.

Ligeledes blev det overvejet, om det var muligt at anonymisere sagen. Dette vurderes, både i forbindelse med udarbejdelse af dagsordenen og under drøftelse af forslaget om ændring fra

lukket til åben dagsorden, som værende ikke muligt. Forslaget om anonymiseringen blev af Otto Kjær fremsat under behandlingen i Kommunalbestyrelsen, men blev ikke forlangt protokolleret.

Forslaget om flytning af dagsordenspunktet blev af Otto Kjær fremsat ved starten af det åbne møde. Afgørelsen af spørgsmålet om hvorvidt der fortsat var grundlag for dørlukning blev af Kommunalbestyrelsen truffet på det åbne møde.

At der ved behandlingen af hvorvidt punktet skulle behandles for åbne eller lukkede døre blev tilstræbt den størst mulige objektivitet fremgår af, at der i punkt 5 i dagsordenen på mødet d. 10. november 1999 – på den åbne dagsorden – blev besvaret en række spørgsmål vedr. netop kur- og helseprojektet ved Klim Strand stillet af Otto Kjær.

(...)

Endelig med hensyn til spørgsmålet omhandlende anlæg af adgangsvej til et kommende Kur- og Helsecenter kan oplyses følgende:

Fjerritslev Kommune har ikke taget stilling til, hvilken fremgangsmåde, der er den mest hensigtsmæssige, når det omtalte stykke vej skal anlægges. Vi kunne tænkes at anvende vejlovgivningen, og der igennem optage vejen som offentlig.

Baggrunden herfor skal findes i almenhedens interesse i centret.

Udover kur-turisters brug af centeret, bliver der jo tale om behandling af forskellig art, som også borgere i Fjerritslev Kommune kan få glæde af. Samtidig skal vurderes, om den positive samfundsøkonomiske effekt af et sådant center ikke langt overstiger den investering, som anlæg af vejen udløser.

Vejlovens § 23, stk. 1, giver Fjerritslev Kommune, som vejmyndighed, mulighed for at anlægge/optage veje som offentlige."

I brev af 14. marts 2000 fremkom De med yderligere bemærkninger til sagen. De anførte i den forbindelse, at De ikke kan tiltræde kommunalbestyrelsens udtalelse om sagen, idet der ikke efter Deres opfattelse var punkter i samarbejdsaftalen mellem Fjerritslev Kommune og Skanska Jensen A/S, der kunne begrunde behandling af sagen for lukkede døre. De bemærkede i den forbindelse, at De under kommunalbestyrelsens møde den 10. november 1999 fremsatte forslag om, at sagen blev behandlet på den åbne del af kommunalbestyrelsesmødet, hvilket ikke fremgik af beslutningsprotokollen for det pågældende møde. De anførte endvidere, at det fortsat var Deres opfattelse, at kommunen ved samarbejdsaftalen havde ydet ulovlig støtte til private. Endelig anmo-

dede De tilsynsrådet om at indhente en række yderligere oplysninger om sagen, som kommunen ikke ville udlevere til Dem.

I brev af 22. marts 2000 oplyste Fjerritslev Kommune blandt andet, at kommunens rolle i forbindelse med køberetten udelukkende var at formidle kontakten mellem ejerne og Skanska Jensen A/S. Kommunens udtalelse var vedlagt kopi af samarbejdsaftalen mellem Fjerritslev Kommune og Skanska Jensen A/S.

I brev af 8. april 2000 til Tilsynsrådet for Nordjyllands Amt oplyste De, at Fjerritslev Kommune var kontraktpartner i aftalen vedrørende køberetten.

I brev af 6. oktober 2000 anmodede Tilsynsrådet for Nordjyllands Amt Fjerritslev Kommune om en nærmere begrundelse for, at dørene blev lukket i forbindelse med kommunalbestyrelsens behandling af sagen.

I brev af 16. oktober 2000 fremkom Fjerritslev Kommune med en supplerende udtalelse om sagen, hvoraf bl.a. følgende fremgår:

"... Til indledning skal vi slå fast, at dørene blev lukket bl.a. på baggrund af et klart udtrykt ønske fra Skanska A/S. Det var således ikke noget kommunalbestyrelsen selv fandt på.

Fjerritslev Kommunalbestyrelse er selvfølgelig klar over, at sådant ønske heller ikke umiddelbart er nok, men ønsket betød, at kommunalbestyrelsen vurderede sagen nøjere. På den baggrund fandtes følgende begrundelser for at lukke dørene.

1. Skanska A/S bad om dørlukning med baggrund i erhvervsmæssige/økonomiske interesser. Andre firmaer kunne fatte interesse for sagen ved offentliggørelse af deres navn inden samarbejdsaftalen var underskrevet (skete den 6. december 1999 altså efter kommunalbestyrelsesmødet). Samtidig mente de, at deres navn kunne lide skade, hvis forhandlingerne endte med, at samarbejdsaftalen ikke blev underskrevet.

2. En del af samarbejdsaftalen var forhandling om indgåelse af købsaftale for jord til Kur- og Helsecenter med en privat lodsejer.

Fjerritslev Kommune vurderede således, at begrundelse nummer 1 faldt ind under Offentlighedslovens § 12, 2. stk., og at nummer 2 falder ind under normalforretningsordenens § 1, stk. 2, der bl.a. nævner ejendomshandler. ..."

I brev af 2. november 2000 fremkom De med yderligere bemærkninger til sagen.

Den 26. januar 2001 meddelte Tilsynsrådet for Nordjyllands Amt Dem bl.a. følgende:

"... **Beslutning:**

Tilsynsrådet finder, at der ikke er grundlag for at tilsidesætte Fjerritslev Kommunalbestyrelses beslutning om, at sagen skulle behandles for lukkede døre.

(...)

Fjerritslev Kommunalbestyrelses beslutning om, at give tilsagn om, at kommunen betaler og anlægger vej til den grund, hvorpå kur- og helsecenter ønskes opført, er ikke en ulovlig støtte til privat erhvervsvirksomhed.

Fjerritslev Kommunalbestyrelses deltagelse i samarbejdsaftalen findes endvidere ikke på anden måde at indebære en støtte til privat virksomhed, dog forudsat, at det ikke er kommunen, der skal afholde det beløb til Initiativgruppen Klim Strand Kur- og Helsecenter, der er omtalt i samarbejdsaftalens punkt. 5.1.

Tilsynsrådet finder ikke grundlag for at antage, at Fjerritslev Kommunalbestyrelses rolle i forbindelse med formidling af en grund til kur- og helsecenteret, var af en sådan karakter, at dette giver anledning til yderligere undersøgelser.

Tilsynsrådet foretager sig ikke yderligere i forbindelse med sagen. ...

...

Begrundelse:

...

Sagens behandling for lukkede døre

...

Det fremgår af sagen, at Fjerritslev Kommunalbestyrelse fandt, at der var grundlag for at antage, at der under kommunalbestyrelsens behandling af sagen, ville fremkomme oplysninger, som det var nødvendigt at hemmeligholde af hensyn til Skanska Jensen A/S's erhvervsmæssige og økonomiske interesser. Fjerritslev Kommunalbestyrelse besluttede derfor at efterkomme Skanska Jensen A/S's ønske om, at sagen blev behandlet for lukkede døre.

Herefter finder Tilsynsrådet, at der ikke er tilstrækkeligt grundlag for at tilsidesætte Fjerritslev Kommunes anvendelse af lov om kommunernes styrelse § 10, stk. 1, 2. pkt., sammenholdt forvaltningslovens § 27, stk. 1, nr. 6 og 7. Tilsynsrådet har i den forbindelse blandt andet lagt

vægt på, at det skal være muligt for en kommune at føre forhandling med en erhvervsvirksomhed, der af hensyn til forretningshemmeligheder lægger stor vægt på fortrolighed, indtil forhandlingerne er bragt til en god afslutning.

..."

Indenrigs- og Sundhedsministeriets udtalelse:

1. Det tilsyn, som de almindelige tilsynsmyndigheder udøver over for kommunerne, er et retligt tilsyn. Tilsynet omfatter kun spørgsmål om, hvorvidt der er sket en tilsidesættelse af lovgivningen, der særligt gælder for offentlige myndigheder, herunder offentlig-retlige grundsætninger, jf. § 61 i lov om kommunernes styrelse (lovbekendtgørelse nr. 629 af 29. juni 2001).

Indenrigs- og Sundhedsministeriet er ikke almindelig klageinstans i forhold til tilsynsrådene, men ministeriet fører tilsyn med, at tilsynsrådene ikke tilsidesætter lovgivningen, og at tilsynsrådernes udtalelser ikke er udtryk for en urigtig retsopfattelse eller hviler på et urigtigt faktisk grundlag, jf. § 61 a i lov om kommunernes styrelse.

2. Reglen om offentlighed ved kommunalbestyrelsens møder er fastsat i § 10 i den kommunale styrelseslov. Bestemmelsens stk. 1 har følgende ordlyd:

"Kommunalbestyrelsens møder er offentlige. Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at en sag skal behandles for lukkede døre, når dette findes nødvendigt på grund af sagens beskaffenhed. Spørgsmålet om, hvorvidt en sag giver grundlag for dørlukning, forhandles for lukkede døre, hvis dette bestemmes af kommunalbestyrelsen eller formanden."

Hensynet bag styrelseslovens § 10, stk. 1, er blandt andet at sikre den demokratiske kontrol med kommunalbestyrelsens beslutninger. Det er en væsentlig forudsætning for at føre denne demokratiske kontrol, at forhold af offentlig interesse kan blive afdækket og debatteret, ligesom offentlighed i forvaltningen og mødeoffentlighed kan bidrage til at undgå mistillid til forvaltningen og forhindre, at der opstår og udbredes urigtige forestillinger om forvaltningens virksomhed.

Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen, at adgangen til at behandle sager for lukkede døre har undtagelsens karakter. En sag kan ikke behandles for lukkede døre, alene fordi kommunalbestyrelsen anser det for hensigtsmæssigt, ligesom hensynet til at opnå en fri og åben debat ikke kan begrunde dørlukning.

Sager, der kan begrunde dørlukning, er sådanne, hvor der ved sagens behandling vil blive eller forventes at blive fremdraget fortrolige oplysninger.

En formodning om, at der eventuelt vil kunne fremkomme oplysninger af fortrolig karakter under en eventuel debat i forbindelse med behandlingen af et punkt på dagsordenen, vil ikke i sig selv kunne begrunde dørlukning. Hvis det under behandlingen af et dagsordenspunkt viser sig påkrævet at inddrage forhold, der nødvendiggør behandling for lukkede døre, vil kommunalbestyrelsen kunne fortsætte sagens behandling for lukkede døre.

Der henvises til den kommenterede kommunale styrelseslov, 2000, side 38.

Det fremgår af normalforretningsordens § 1, stk. 2, nr. 2, at sager om køb og salg af faste ejendomme skal behandles for lukkede døre; medmindre kommunalbestyrelsen i det enkelte tilfælde træffer anden bestemmelse.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet skal hertil bemærke, at normalforretningsordenen imidlertid ikke medfører begrænsninger eller udvidelser af reglen i den kommunale styrelseslovs § 10, stk. 1. Normalforretningsordenens bestemmelse er alene et udgangspunkt for borgmesteren ved placering af sagerne i det forslag til dagsorden, som kommunalbestyrelsen skal tage stilling til ved mødets begyndelse.

3. Efter forvaltningslovens § 27, stk. 1, jf. straffelovens § 152 og §§ 152 c-152 f, har den, der virker inden for den offentlige forvaltning, tavshedspligt, når en oplysning ved lov eller anden gyldig bestemmelse er betegnet som fortrolig, eller når det i øvrigt er nødvendigt at hemmeligholde oplysningen for at varetage væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser. I bestemmelsen er der foretaget en opregning af hensyn, der efter en konkret vurdering kan føre til, at en oplysning er fortrolig og dermed undergivet tavshedspligt. Det beror på den enkelte oplysnings beskaffenhed, om oplysningen er fortrolig.

Forvaltningslovens § 27, stk. 1, nr. 6-7, har følgende ordlyd:

"Den, der virker inden for den offentlige forvaltning, har tavshedspligt, jf. borgerlig straffelov § 152 og §§ 152 c-152 f, når en oplysning ved lov eller anden gyldig bestemmelse er betegnet som fortrolig, eller når det i øvrigt er nødvendigt at hemmeligholde den for at varetage væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser, herunder navnlig til:

...

6) enkeltpersoners eller private selskabers eller foreningers interesse i at beskytte oplysninger om deres personlige eller interne, herunder økonomiske, forhold, eller

7) enkeltpersoners eller private selskabers eller foreningers økonomiske interesse i at beskytte oplysninger om tekniske indretninger eller fremgangsmåder eller om drifts- eller forretningsforhold.”

For så vidt angår bestemmelsen i forvaltningslovens § 27, stk. 1, nr. 6, skal det bemærkes, at det afgørende for, om en oplysning må anses for fortrolig efter denne bestemmelse, må være en vurdering af, om oplysningen er af en sådan karakter, at den efter den almindelige opfattelse i samfundet bør kunne forlanges unddraget offentlighedens kendskab.

Bestemmelsen i forvaltningslovens § 27, stk. 1, nr. 7, har navnlig til formål at sikre, at oplysninger om virksomhedens drifts- eller forretningsforhold kan hemmeligholdes, når væsentlige hensyn til den pågældendes økonomiske interesser tilsiger, at oplysningerne ikke videregives til vedkommende. Hemmeligholdelse forudsætter imidlertid, at der efter en konkret bedømmelse må antages at være nærliggende risiko for, at der påføres den, oplysningerne vedrører, et økonomisk tab.

Der henvises til John Vogter, Forvaltningsloven med kommentarer, 1999, side 496 ff.

Det er på baggrund af de foreliggende oplysninger Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse, at det ikke forud for kommunalbestyrelsens møde den 10. november 1999 kunne forventes, at der i forbindelse med kommunalbestyrelsens behandling af sagen om en samarbejdsaftale mellem Fjerritslev Kommune og Skanska Jensen A/S om Klim Strand Kur- og Helsecenter ville blive fremdraget oplysninger af fortrolig karakter.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet finder således ikke, at de oplysninger om samarbejdet mellem Fjerritslev Kommune og Skanska Jensen A/S, der fremgik af sagsmaterialet til mødet den 10. november 1999, herunder oplysningerne om kur- og helsecenterets påtænkte beliggenhed og nærmere udvikling og opførelse, var af en sådan karakter, at de efter en almindelig opfattelse i samfundet burde kunne forlanges unddraget offentlighedens kendskab, ligesom oplysningerne i sagsmaterialet om Skanska Jensen A/S efter ministeriets opfattelse ikke var af en sådan karakter, at væsentlige hensyn til Skanska Jensens A/S's økonomiske forhold tilsagde, at oplysningerne kunne hemmeligholdes.

Den blotte oplysning om, at kommunen påtænker at indgå en samarbejdsaftale med Skanska Jensen A/S, kan efter ministeriets opfattelse ikke forlanges unddraget offentlighedens kendskab.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet finder endvidere ikke grundlag for at antage, at det forud for mødet den 10. november 1999 kunne forventes, at der på mødet ville blive

fremdraget fortrolige oplysninger om kommunens forhandlinger om indgåelse af en aftale om køberet med en privat grundejer.

Ministeriet har herved lagt vægt på, at sagsmaterialet til mødet den 10. november 1999 ikke omtaler konkrete oplysninger om pris og nærmere vilkår for aftalen, men at det af materialet alene fremgår, at kommunen forhandler en køberet til den pågældende ejendom.

Det er på denne baggrund Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse, at det ikke forud for Fjerritslev Kommunalbestyrelses møde den 10. november 1999 kunne forventes, at der i forbindelse med sagens behandling ville fremkomme oplysninger om Skanska Jensen A/S's eller den pågældende grundejers økonomiske eller forretningsmæssige forhold, der ville være omfattet af forvaltningslovens § 27, stk. 1, nr. 6 og nr. 7.

Det kan tilføjes, at såfremt det under Fjerritslev Kommunalbestyrelses behandling af sagen på mødet den 10. november 1999 havde vist sig påkrævet at inddrage forhold, der ville nødvendiggøre behandling for lukkede døre, kunne kommunalbestyrelsen på det tidspunkt have besluttet at fortsætte behandlingen for lukkede døre.

4. Angående Fjerritslev Kommunes indgåelse af samarbejdsaftalen med Skanska Jensen A/S skal Indenrigs- og Sundhedsministeriet udtale følgende:

Spørgsmålet om kommuners adgang til at erhverve fast ejendom er ikke generelt reguleret i den skrevne lovgivning. En kommunes adgang hertil skal derfor afgøres efter almindelige kommunalretlige grundsætninger om kommuners opgavevaretagelse – de såkaldte kommunalfuldmagtsregler.

Det er antaget i de kommunale tilsynsmyndigheders praksis og i den juridiske litteratur, at det efter kommunalfuldmagtsreglerne som udgangspunkt ikke er en lovlig kommunal opgave at drive handel med fast ejendom. En kommune kan således som udgangspunkt ikke erhverve fast ejendom med henblik på at opnå fortjeneste ved videresalg.

En kommune kan dog efter de nævnte grundsætninger erhverve fast ejendom med henblik på at varetage kommunale formål. Se herved Erik Harder, Dansk Kommunalforvaltning II, Opgaver, 1987, side 149 ff, Betænkning nr. 1153/1988, Kommunerne og erhvervspolitikken, side 85, Jens Garde og Karsten Revsbech, Kommunalret, 2002, side 19-20 og 59-61, samt Hans Gammeltoft-Hansen m.fl., Forvaltningsret, 2002, side 712 f. Se endvidere Mogens Heide-Jørgensen, Den kommunale Interesse, 1993, side 67 f og side 92 ff, der dog forholder sig kritisk over for ovennævnte udgangspunkt.

En kommunes adgang til uden lovhjemmel at gennemføre foranstaltninger antages herudover at være begrænset af, hvad der traditionelt betegnes som et "almennyttekriterium". Dette kriterium indebærer, at en kommune som udgangspunkt kun kan gennemføre foranstaltninger, der kommer en bredere kreds af kommunens borgere til gode. En kommune kan derfor normalt ikke uden lovhjemmel gennemføre foranstaltninger, som udelukkende eller i det væsentlige er motiveret i varetagelsen af individuelle interesser hos enkeltpersoner eller enkelte virksomheder. Det vil således ikke være lovligt for en kommune at erhverve et areal med det formål at begunstige enkeltpersoner eller enkelte virksomheder. Hvor der i øvrigt er et lovligt kommunalt formål, indebærer den omstændighed, at virkningen af en kommunal disposition er til fordel for en enkelt person eller virksomhed, ikke i sig selv, at den pågældende disposition bliver ulovlig.

Efter kommunalfuldmagtsreglerne kan kommuner under visse betingelser stille faciliteter til rådighed for borgerne med henblik på at fremme folkesundheden i kommunen eller yde støtte til en privat person eller virksomhed, der driver sådanne faciliteter. Det er en betingelse, at kommunen eller den private person eller virksomhed, kommunen støtter, ikke har til formål at opnå en fortjeneste ved at stille sådanne faciliteter til rådighed for borgerne. Det er endvidere en betingelse, at sådanne faciliteter stilles til rådighed for alle borgere i kommunen eller for en kreds af borgere, der er afgrænset efter saglige kriterier. Der henvises i det hele til Jens Garde og Karsten Revsbech, Kommunalret, 2002, side 18 ff. og 68-69, Hans Gammeltoft-Hansen m.fl., Forvaltningsret, 2002, side 715 ff. og 729, samt Erik Harder, Dansk Kommunalforvaltning II, Opgaver, 2. udg., 1987, side 102 ff.

Det er på den baggrund Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse, at det til brug for vurderingen af lovligheden af Fjerritslev Kommunes indgåelse af samarbejdsaftalen med Skanska Jensen A/S er nødvendigt at få oplysninger om, hvorvidt der foreligger en lovlig kommunal interesse i at medvirke til etableringen af Klim Strand Kur- og Helsecenter ved at foretage forhandlinger og aftale køberet med ejeren af den pågældende grund, hvorpå Klim Strand Kur- og Helsecenter ønskedes opført. Det er i den forbindelse nødvendigt at få nærmere oplysning om, hvilke faciliteter Klim Strand Kur- og Helsecenter vil kunne tilbyde og den kommunale interesse heri, hvilken kreds af borgere i kommunen disse faciliteter vil blive stillet til rådighed for, og hvorvidt Klim Strand Kur- og Helsecenter vil blive drevet med fortjeneste.

Der foreligger endvidere ikke præcise oplysninger om, hvorvidt kommunen har købt den pågældende ejendom og efterfølgende solgt ejendommen til Skanska Jensen A/S, herunder i givet fald til hvilken pris de pågældende ejendomshandler er sket.

Endelig foreligger der ingen oplysninger om, hvorvidt Fjerritslev Kommune har betalt 169.245 kr. ekskl. moms til Initiativgruppen til Klim Strand Kur- og Helsecenter til dækning af afholdte omkostninger i forbindelse med tilblivelse af projektet. I givet fald skal der indhentes yderligere oplysninger om kommunens interesse i at give støtte til initiativgruppen.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har på den baggrund anmodet tilsynsrådet om at genoptage sagens behandling med henblik på, at tilsynsrådet undersøger ovennævnte forhold.

5. Angående anlæggelse af den omtalte offentlige vej har Indenrigs- og Sundhedsministeriet forstået sagens akter således, at Fjerritslev Kommunalbestyrelse har truffet afgørelse om anlæggelse af den omhandlende kommunevej. I den anledning skal Indenrigs- og Sundhedsministeriet bemærke følgende:

Det almindelige kommunale tilsyn viger i det omfang, der er andre klage- eller tilsynsmyndigheder, der kan træffe (eller har truffet) afgørelse i den pågældende sag.

§ 23, stk. 1, i lov om offentlige veje (lovbekendtgørelse nr. 671 af 19. august 1999 som senest ændret ved lov nr. 156 af 12. marts 2003) har følgende ordlyd:

"Kommunalbestyrelsen bestemmer, hvilke nye kommuneveje der skal anlægges, og hvilke bestående kommuneveje der skal nedlægges. Kommunalbestyrelsen kan optage almene veje og private fællesveje som kommuneveje."

Ifølge § 4, stk. 1, i lov om offentlige veje kan kommunalbestyrelsers afgørelser vedrørende forhold, der er omfattet af loven, påklages til trafikministeren for så vidt angår retlige spørgsmål.

Det fremgår af § 1, stk. 1, nr. 1, i bekendtgørelse nr. 833 af 30. august 2000 om henlæggelse af opgaver til Vejdirektoratet, at Vejdirektoratet afgør klager i medfør af § 4 i lov om offentlige veje.

Det er således Vejdirektoratet, der er den rette klageinstans for så vidt angår Fjerritslev Kommunalbestyrelses afgørelse truffet i medfør af § 23, stk. 1, i lov om offentlige veje om optagelse af den omhandlende private vej som kommunevej.

Såfremt De ønsker at klage over en afgørelse truffet af Fjerritslev Kommunalbestyrelse i medfør af § 23, stk. 1, i lov om offentlige veje, skal Indenrigs- og Sundhedsministeriet henvise Dem til at rette henvendelse til Vejdirektoratet.

Kopi af dette brev er i dag sendt til Tilsynsrådet for Nordjyllands Amt og Fjerritslev Kommunalbestyrelse.

Med venlig hilsen

Inger Mogensen

2. Tilsynsrådet for Nordjyllands Amt, Aalborghus Slot, Slotspladsen 1, 9000 Aalborg

3. Fjerritslev Kommune, Danmarksgade 3, 9690 Fjerritslev

2. not.

Hvilket herved meddeles.

Det er Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse, at der ikke var grundlag for, at Fjerritslev Kommunalbestyrelses behandling af sagen på kommunalbestyrelsens møde den 10. november 1999 foregik for lukkede døre.

Det er endvidere Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse, at det til brug for vurderingen af lovligheden af Fjerritslev Kommunes indgåelse af samarbejdsaftalen med Skanska Jensen A/S er nødvendigt at få oplysninger om, hvorvidt der foreligger en lovlig kommunal interesse i at medvirke til etableringen af Klim Strand Kur- og Helsecenter ved at foretage forhandlinger og aftale køberet med ejeren af den pågældende grund, hvorpå Klim Strand Kur- og Helsecenter ønskedes opført. Det er i den forbindelse nødvendigt at få nærmere oplysning om, hvilke faciliteter Klim Strand Kur- og Helsecenter vil kunne tilbyde og den kommunale interesse heri, hvilken kreds af borgere i kommunen disse faciliteter vil blive stillet til rådighed for, og hvorvidt Klim Strand Kur- og Helsecenter vil blive drevet med fortjeneste.

Der foreligger endvidere ikke præcise oplysninger om, hvorvidt kommunen har købt den pågældende ejendom og efterfølgende solgt ejendommen til Skanska Jensen A/S, herunder i givet fald til hvilken pris de pågældende ejendomshandler er sket.

Endelig foreligger der ingen oplysninger om, hvorvidt Fjerritslev Kommune har betalt 169.245 kr. ekskl. moms til Initiativgruppen til Klim Strand Kur- og Helsecenter til dækning af afholdte omkostninger i forbindelse med tilblivelse af projektet. I givet fald skal der indhentes yderligere oplysninger om kommunens interesse i at give støtte til initiativgruppen.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet skal på den baggrund anmode tilsynsrådet om at genoptage sagens behandling med henblik på, at tilsynsrådet undersøger ovennævnte forhold.

Der henvises til tilsynsrådets j. nr. 2000-951/365.

3. not.

Hvilket herved meddeles til orientering.